

Говор председавајућег ОЕБС-у, првог потпредседника Владе Србије и министра спољних послова Ивице Дачића на регионалном састанку шефова мисија ОЕБС-а у југоисточној Европи који је одржан данас у Београду:

„Екселенције,

Уважени учесници,

Даме и господо,

Добро дошли у Београд. Задовољство ми је да будем овде са вама данас на годишњем састанку регионалних шефова мисија ОЕБС-а у југоисточној Европи.

Дозволите ми да на почетку изразим захвалност Центру за превенцију конфликта и његовом директору, амбасадору Кобиерацком, на организовању овог састанка и на њиховом залагању у нашем региону.

Такође бих желео да се захвалим и амбасадору Буркхарду на организовању састанка, као и на континуираној посвећености Мисије ОЕБС-а у Србији подржавању реформских процеса у нашој земљи.

Састанак шефова регионалних мисија представља одличну прилику да се размотри њихов рад у протеклој години и пружа могућност за конструктивну размену мишљења о питањима која се тичу активности Организације у региону.

Даме и господо,

Присуство ОЕБС-а у југоисточној Европи је одиграло значајну улогу у пост-конфликтном процесу транзиције у региону. Прилике на Западном Балкану су се умногоме промениле у последњих двадесетак година током којих је ОЕБС присутан овде. Тешко да би неко пре две деценије очекивао да ће Србија данас председавати ОЕБС-у, као и БиХ Комитетом министара Савета Европе, која је 19. маја преузела ту одговорну дужност. Регион је значајно напредовао на путу европских интеграција. Иако се изазови који су данас пред нама разликују од оних из периода када је ОЕБС успостављао своје присуство на терену, верујем да ОЕБС, промовишући широк спектар реформи у области људских права,

владавине права и демократизације, и даље доприноси процесима који су кључни за евроинтеграцију Западног Балкана, што је главни приоритет наших земаља, укључујући, наравно, и Србију. Управо јединствено искуство Србије са мисијом ОЕБС-а непосредно указује на предности које ОЕБС може донети земљи у транзицији и региону Западног Балкана у целини на плану испуњавања критеријума са ЕУ агенде.

Међутим, упркос видном напретку, и даље је присутан низ изазова које треба решавати у земљама региона, заједничким радом и уз ангажовање ОЕБС-а.

Скорашњи догађаји на македонској политичкој сцени су показали да потенцијал за дестабилизацију и даље постоји. Догађаји у Куманову почетком овог месеца су унели нову димензију у тамошњу кризу. Као што знате, због тога сам упутио у Скопље свог специјалног представника за Западни Балкан, амбасадора Жерара Студмана и шефа Радне групе за председавање амбасадора Дејана Шаховића. Током своје посете 14. маја они су обавили разговоре са представницима власти и опозиције, групом представника невладиног сектора, као и са једним бројем страних амбасадора.

Општи утисак из разговора је да није уочена политичка воља да се отвори дијалог који је неопходан да би се превазишла криза. Уместо дијалога у оквиру институција, наставља се суочавање на улицама.

Чини се да ни досадашњи међународни напори, укључујући ангажовање посланика ЕП (И. Вајгла, Р. Хорвит и Е. Кукан), за сада не дају резултате. Са тим напорима и иницијативама, међутим, свакако треба наставити. У оквиру ОЕБС-а постоје одређени механизми који би могли да се искористе за превазилажење постојећих проблема, и као председавајући смо спремни да се ангажујемо ако македонска страна изрази спремност у том погледу.

Као што сам напоменуо, догађаји у Куманову уносе потенцијал ширења дестабилизације на македонско суседство. Због тога сви заинтересовани међународни актери, а посебно ЕУ, треба озбиљно да имају у виду могућност понављања сличне ситуације у предстојећем периоду. Неопходно је најодлучније обесхрабрити авантуризам овог типа.

ОЕБС може да допринесе међународним напорима да се прилике у овој држави учесници стабилизују, да се отвори политички дијалог у оквиру државних институција, нарочито у оквиру парламента. ОЕБС, међутим, није кључни међународни актер и може да делује само комлементарно са другима, а пре свега, са ЕУ.

Даме и господо,

наше председавање у свим својим активностима настоји да нагласи значај региона за европску стабилност и безбедност. Стварање позитивне агенде у циљу јачања регионалне сарадње и унапређења процеса помирења је управо један од кључних приоритета председавања Србије.

Одрживи повратак и реинтеграција расељених лица је још један важан предуслов за

помирење у региону, чему ОЕБС значајно доприноси преко својих мисија на терену. Као пример хоризонталне сарадње, желео бих да споменем и иницијативу промовисања дијалога и сарадње истакнутих жена у региону. Управо јуче је у Београду одржана успешна промоција документарног филма „Follow us“, чији је циљ да се „Будвански процес“ приближи јавности.

С обзиром да регион дели исте изазове, верујем да постоји још области у којима би регионални приступ, кроз хоризонтално поветивање мисија, донео боље резулате. Пример корисне регионалне сарадње био је и недавно одржани Други припремни састанак економско-еколошке димензије, посвећен размени искустава из санирања последица поплава које су прошле године задесиле регион, у чијој су организацији заједничку учествовале, између осталих, и мисије ОЕБС-а у Србији и БиХ. У том смислу, желео бих да искористим прилику да охрабрим све мисије у југоисточној Европи да додатно ојачају међусобну сарадњу, идентификујући области за заједнички приступ питањима безбедности и спроводећи друге сличне заједничке активности.

Председавање је спремно да подржи будуће регионалне иницијативе у релевантним областима, укључујући нарочито борбу против корупције и промовисање транспарентног и одговорног управљања. Такође поздрављам дискусије које ћете водити о слободи медија и промовисању дијалога младих. Све ове теме су кључне за европске интеграције региона. Уверен сам да ће данашња размена мишљења обезбедити материјал за промишљање нових заједничких активности на плану подршке реформама и помирењу у југоисточној Европи.

Желим Вам продуктиван и плодотворан састанак.